

EERSTE HULP BIJ ONLINE PARTICIPATIE

INHOUD

WE GAAN DIGITAAL	2
DIGITAAL WERKT	2
7 DIGITALE BIJENKOMSTEN	3
EEN ONLINE GESPREK VORMGEVEN	4
DE VOORBEREIDING VAN LIVE SESSIES	5
VERSCHILLENDE SOORTEN ONLINE PARTICIPATIE	6
DE PLENAIRE INFORMATIEBIJENKOMST -LIVE WEBINAR-	7
DE PARTICIPATIEBIJENKOMST -LIVE PARTICIPATIE-	8
DE INLOOPBIJENKOMST -DIGITALE INLOOP-	9
DE WORKSHOP -ONLINE ATELIER-	10
DE (OPENBARE) VERGADERING -LIVE WEBINAR MET PANELGROEP-	11
HET INTERVIEW OF (KLEIN) GROEPSPREK -VIDEOGESPREK-	12
STEMMEN / PEILEN	13
TIPS VOOR DE DEELNEMERS	14

EERSTE HULP BIJ ONLINE PARTICIPATIE

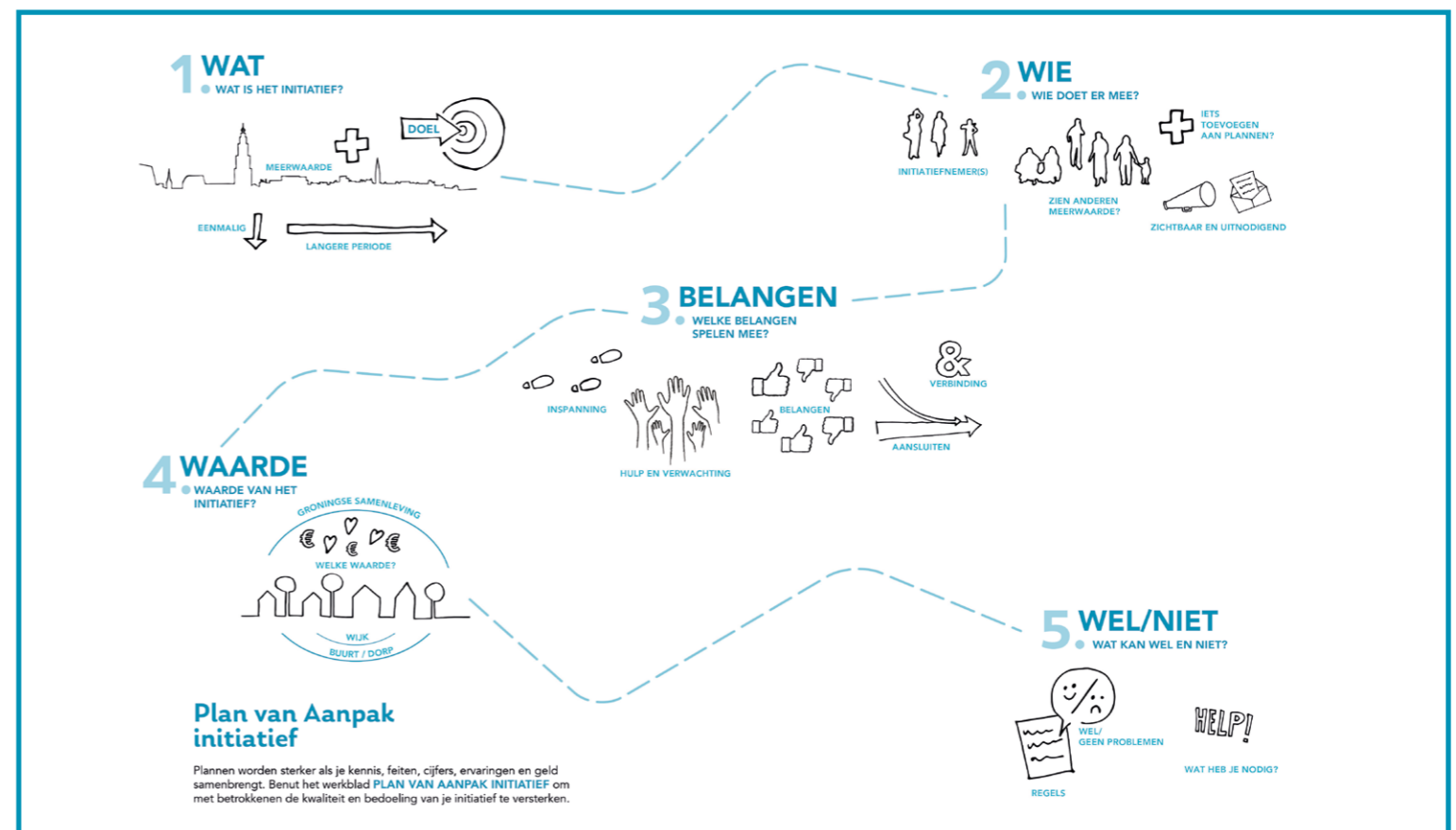
Een digitale bijeenkomst organiseren met ambtenaren, bewoners, volksvertegenwoordigers, college en/of andere belanghebbenden?

Wat komt daarbij kijken en hoe pak je dat aan?

Hier lees je welke tools geschikt zijn voor welke vorm van online participatie. Ook vind je informatie en praktische tips.

HOE ONTWERP JE EEN GOED PARTICIPATIEPROCES?

Welke vragen moet je stellen bij het ontwerp van je participatieproces? De praatplaat op pagina 13 van het participatiewerkboek helpt je daarbij.

PARTICIPATIEWERKBOEK

WE GAAN DIGITAAL

Door de coronacrisis zijn fysieke ontmoetingen tot een minimum beperkt. Maar misschien nog meer dan voor de coronacrisis moeten er zaken worden besproken, meningen worden gedeeld en afspraken gemaakt. En het is belangrijk om de plannen om Groningen mooier en beter te maken, zoveel mogelijk door te laten gaan. Digitale bijeenkomsten en platforms vormen dan een goed alternatief. Hoewel ‘elkaar in de ogen kijken’ er niet volwaardig door wordt vervangen, is er een scala aan online alternatieven voor interviews, workshops, vergaderingen en bewonersavonden. Idealiter ontwerp je een proces waarin online en offline elkaar aanvullen. Digitale participatie kan zowel met een kleine als met een grote groep mensen. Dat kan ‘online-live’, waarbij iedereen tegelijk online is en in gesprek gaat. Of het kan op een online-platform of tool waar ieder zijn inbreng levert op een moment dat hem of haar past.

DIGITAAL WERKT

Het mooie is dat digitale bijeenkomsten en platforms heel effectief kunnen zijn. Dat is fijn nu het niet anders kan, maar ook handig als fysieke ontmoetingen wel weer mogelijk zijn. Want digitale bijeenkomsten en platforms hebben voordelen: mensen hoeven weinig moeite te doen er te komen, je bereikt meer en andere mensen en online-sessies en gesprekken zijn altijd terug te zien of te lezen. Je kunt op een online-participatieplatform deelnemen op een moment dat jou past. En het is mogelijk een vorm te kiezen waar je anoniem kunt meedoen, waardoor mensen vaak eerlijker zijn en luisteren zonder vooroordeel of eerste indrukken.

Uiteraard zijn er ook nadelen: niet iedereen is digitaal vaardig, online actief of op z'n gemak. En sommige onderwerpen of gesprekken lenen zich toch vooral voor een fysieke bijeenkomst. Voorlopig hebben we weinig keuze: dus we zetten de online-mogelijkheden voor je op een rijtje. Daarbij hebben we een selectie gemaakt van tools die gebruiksvriendelijk zijn en die aan eisen rond veiligheid, privacy e.d. voldoen.

7 DIGITALE BIJEENKOMSTEN

De plenaire informatie-bijeenkomst
LIVE WEBINAR

De participatie-bijeenkomst
LIVE PARTICIPATIE

De inloop-bijeenkomst
DIGITALE INLOOP

De workshop
ONLINE ATELIER

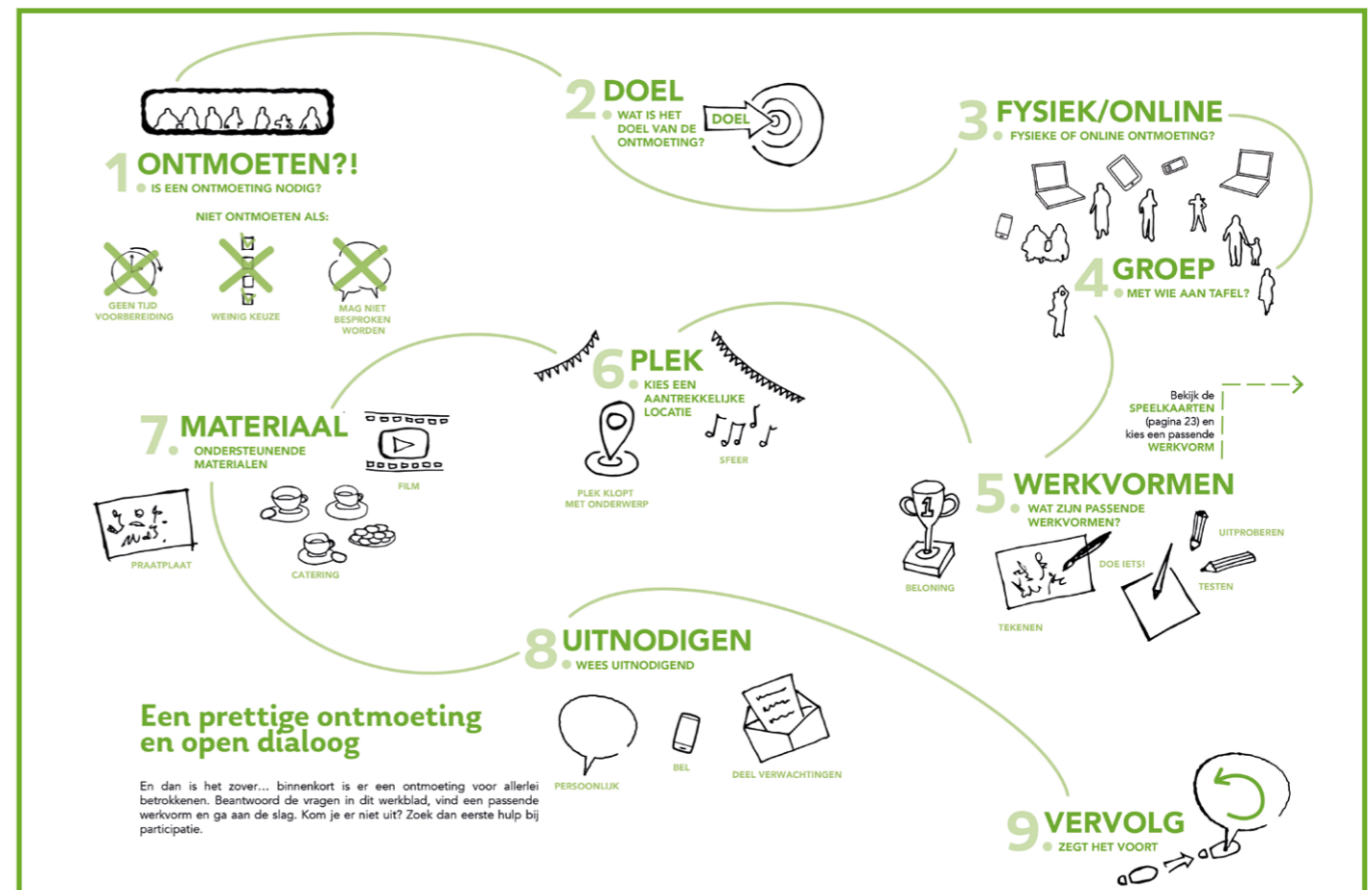
De (openbare) vergadering
LIVE WEBINAR MET PANEL-GROEP

Het interview of (klein) groeps-gesprek
VIDEO-GESPREK

Stemmen/Peilen
ONLINE STEMMEN / PEILEN

DIGITALE BIJEENKOMSTEN

Er zijn natuurlijk heel veel soorten digitale bijeenkomsten mogelijk. Net als bij een fysieke bijeenkomst is de gewenste vorm afhankelijk van een aantal factoren. De praatplaat op pagina 20/21 van het participatiewerkboek helpt je keuzes te maken.

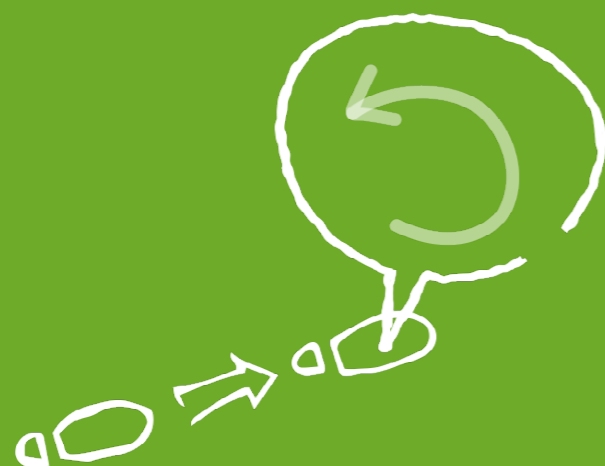
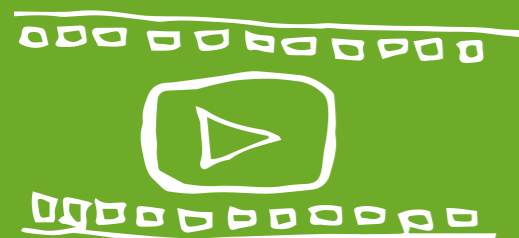

PARTICIPATIEWERKBOEK

EEN ONLINE GESPREK VORMGEVEN

WAAR MOET JE AAN DENKEN BIJ HET ONTWERP VAN JE BIJEENKOMST/ GESPREK?

- Wat is doel van je ontmoeting: kennismaken, uitwisselen, kennis/informatie overdragen, discussiëren, beslissen, brainstormen, evalueren, plannen maken?
- Wie is je doelgroep? Wat kenmerkt hen?
Hier kan het belevingswereldenmodel van Buhrs behulpzaam bij zijn. In het Kompas van Groningen vind je alle statistische informatie per gebied in Groningen.
- Wat is een goede (werk)vorm? Denk aan een prijsvraag, verbeelden, presentatie, een panel, brainstorm, testen, stemmen, dialoog, discussie. Kies werkvormen die passen bij de belevingswereld van de deelnemers.
- Is online geschikt voor deze bijeenkomst?
- Is het nodig 'online-live' op hetzelfde moment bijeen te komen of kan ieder zijn inbreng leveren op een moment dat hem of haar past?
- Zorg voor een aantrekkelijke vormgeving van je uitnodiging, het ondersteunende materiaal (bijvoorbeeld filmpjes, animatie, praatplaat) en de bijeenkomst zelf.
- Wees uitnodigend: geef duidelijke en enthousiasmerende informatie, nodig persoonlijk uit, wees helder over de verwachtingen en laat mensen zich online welkom voelen.

DE VOORBEREIDING VAN LIVE SESSIES

WAT IS BELANGRIJK BIJ DE VOORBEREIDING VAN ONLINE LIVE SESSIES?

- Diensten en tools waarvoor je een Google- of Facebook-account moet hebben vallen af: je wilt als overheid uiteraard burgers niet verplichten zo'n account aan te maken.
- Zorg voor een goede voorbereiding. Stel van tevoren een draaiboek op en deel dat met iedereen die meewerkt.
- Kies een technische moderator die de tool goed kent, een voorzitter die goed in de inhoud zit en een moderator voor vragen uit de chat en Q&A.
- Laat het de deelnemers weten als er opnamen gemaakt worden die terug te zien zijn.
- Regel hoe je de uitkomsten en resultaten terug gaat koppelen. Het helpt als de voorzitter van een bijeenkomst extra duidelijk is en 'strak' voorzigt (deelnemers expliciet het woord geven, een rondje maken).
- Plan bij live-sessies wat extra voorbereidingstijd in. Neem tijd om ervoor te zorgen dat iedereen goed is ingelogd en om praktische instructies te geven.
- Duurt je bijeenkomst langer dan een uur? Houd dan na een uur even een pauze.
- Moet of wil je per brief een video of link delen met inwoners? Je maakt het de genodigden makkelijker door er een QR-code bij te zetten. Dit is vooral handig voor papieren media zoals brieven of advertenties in de krant, omdat je zo snel op de juiste site komt. Deze kun je [hier](#) eenvoudig online genereren.
- Zorg voor duidelijke instructies over hoe de bijeenkomst plaats gaat vinden of waar men online en voor vragen terecht kan.
- Leg de spelregels uit. Doe dat al in de aankondiging en herhaal deze aan het begin van de online sessie of op het platform.

7 DIGITALE BIJEENKOMSTEN

	Live webinar	Live participatie	Digitale inloop	Online Atelier	Live webinar met panelgroep	Videogesprek	Stemmen/peilen
MOEILIKHEIDSGRAAD	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★	★ ★ ★ ★ ★
DEELNEMERS	+	+	+	max 20	max 100	max 20	+
MATE VAN INTERACTIE							
SAMEN BESLISSEN		●	●		●		●
SAMEN DOEN EN MAKEN		●	●	●			
ELKAAR RAADPLEGEN EN ADVISEREN	●	●	●	●			
ELKAAR INFORMEREN	●		●			●	
SCHAAL							
STRAAT	●	●	●	●	●	●	●
BUURT	●	●	●	●	●	●	●
WIJK	●	●	●	●	●	●	●
GEMEENTE	●	●	●	●	●	●	●
REGIO	●	●	●	●	●	●	●
INFORMATIE NODIG							
G gebruikservaringen ophalen			●			●	
K kennis en data delen (leren van elkaar)	●						
B belangen delen		●	●	●	●	●	●
A argumenten verzamelen	●	●	●	●	●	●	●
P perspectieven verzamelen		●	●	●	●	●	●
ONLINE TOOLS							
W Webex	●	●		●	●	●	●
E Externe inhuur live stream		●					
S Synthetron							
T Teams		●		●	●	●	●
M Mentimeter		●		●	●	●	●
K Kahoot		●		●	●	●	●
SG De Stem van Groningen			●	●	●	●	●
Q Quandr				●	●	●	●
TR Trello				●	●	●	●
W WhatsApp of SMS					●		
MF Microsoft Forms						●	

MOMENT IN HET PROCES

INITIATIEF

LIVE WEBINAR
LIVE PARTICIPATIE
DIGITALE INLOOP
ONLINE ATELIER

LIVE WEBINAR
LIVE PARTICIPATIE
DIGITALE INLOOP
ONLINE ATELIER
LIVE WEBINAR MET PANELGROEP
STEMMEN/PEILEN

ONLINE ATELIER

VIDEOGESPREK
STEMMEN/PEILEN

LIVE WEBINAR

DEELNEMERS onbeperkt
●●●●●●●●●●●●●●●●

MOEILIKHEIDSGRAAD

MATE VAN INTERACTIE

elkaar informeren

MOMENT IN HET PROCES

plan en proces
bepalen

keuzes
maken

SCHAAL

ONLINE TOOLS

INFORMATIE NODIG

argumenten verzamelen

Omschrijving

Een webinar is een (grote) bijeenkomst, online college of presentatie waarin kennis wordt gedeeld. Geïnteresseerden geven zich van tevoren op voor deelname. Via een livestream volgen ze een plenaire toelichting en/of presentatie. Daarna of tussendoor krijgen deelnemers vragen of stellingen voorgelegd waarop ze via een chatfunctie kunnen reageren. Vragen van deelnemers worden direct door de presentator/inhoudskundige beantwoord. De resultaten worden via een livestreamscreem weergegeven.

Wanneer geschikt?

- Als vervanging van een informatieavond;
- Wanneer vooral informatie gezonden wordt en deelnemers vragen kunnen stellen over voorgenomen plannen;
- Als het doel van de communicatie meeweten en meedenken is;
- Bij een onderwerp waar al ideeën en scenario's voor zijn bedacht en die je graag wilt voorleggen aan belanghebbenden, bewoners en/of gebruikers;
- Als het onderwerp niet te gevoelig ligt.

Welke tools en functionaliteiten?

Webex is een vorm van videobellen, geschikt voor webinars en (grote) videoconferenties.

- Geschikt voor groepen tot maximaal 100 deelnemers via het gemeenteaccount;
- Deelnemers hebben geen eigen account nodig en hoeven geen app te installeren, het werkt ook via de browser. De app is wel gebruiksvriendelijker.
- Het is mogelijk om scherm met powerpoint-presentaties te delen, maar ook om live te presenteren. Het is dan wel nodig om een laptop of tablet te hebben waarmee gefilmd kan worden.
- Mensen vinden Webex niet altijd even gebruiksvriendelijk. Het is dus belangrijk om (extra) aandacht te besteden aan duidelijke instructies en 'testtijd'.

Vorbereiding

Deelnemers krijgen een link en wachtwoord en kunnen zonder app meedoen. Installatie of account is niet nodig. Naast een presentator is een moderator nodig die de vragen selecteert en doorspeelt aan de presentator. Met de optie scherm delen kan een powerpoint presentatie gegeven worden. Via de chatfunctie kunnen deelnemers vragen stellen. Met huidige gemeentelijke abonnement is dat met maximaal 100 deelnemers mogelijk (op te hogen tot 200).

Meer weten?

Neem contact op met [Virtueel Groningen](#) voor hulp en advies.

Lees [meer](#) op de website van Webex.

LIVE PARTICIPATIE

Omschrijving

Geïnteresseerden geven zich van tevoren op voor deelname. Zij kunnen op een vast moment een livestream volgen. Deze livestream wordt opgenomen in een professionele setting (studio, presentator met verschillende gesprekspartners). Het voelt voor de deelnemers als een live talkshow/uitzending op tv. De deelnemers kunnen tijdens de uitzending vragen stellen of meningen geven via chat en/of inbelfunctie. De presentator bespreekt (een deel van) de inbreng direct in de uitzending. De presentator begeleidt de discussie en zorgt voor een duidelijke samenvatting, conclusies en vervolgspraken.

Wanneer geschikt?

- Als het doel interactieve participatie is: vraag en antwoord tijdens de presentatie;
- Bij gevoelige onderwerpen, onderwerpen die dicht bij bewoners staan;
- Bij gebruik van Mentimeter, Kahoot: deelnemers hebben twee apparaten nodig, naast een PC of tablet ook een smartphone.

Welke tools en functionaliteiten?

Verschillende vormen van videobellen:

Webex: zie boven

Teams zit in het Office 365 pakket van Microsoft. De gemeente Groningen heeft hier een abonnement op, waarmee alle medewerkers toegang hebben. Je kunt met Teams met grotere groepen videobellen. De Teams-app installeren kan, maar is niet noodzakelijk. Videobellen kan voor gebruikers ook via de browser. Teams biedt meteen ook een online samenwerkingsomgeving, waarbij je o.a. bestanden kunt delen. Bellen via Teams met externen kan, maar vraagt iets meer voorbereiding. De externen moeten worden toegevoegd door ICT.

Externe inhuur live stream. Je kunt ondersteuning inhuren die een livestream verzorgt.

Met **Synthetron** is het mogelijk om live-chatsessies te organiseren met honderden inwoners tegelijkertijd. Een grote groep mensen kan tegelijkertijd online in gesprek. Synthetron laat tijdens sessies deelnemers anoniem hun mening delen, evalueren en direct voortbouwen op elkaars ideeën. Het algoritme stelt deelnemers in staat om de meest gedragen ideeën te identificeren. Zo levert een sessie een duidelijke uitkomst op. Deelnemers ontvangen een link en op een afgesproken tijdstip komt iedereen online. De vragen en gespreksonderwerpen worden voorbereid.

Verschillende vormen van digitale interactie:

Mentimeter is een applicatie waarbij je deelnemers op een congres of workshop vragen kunt stellen. Je kunt zo op een laagdrempelige manier meningen peilen, woordwolken maken, vraag- en antwoord sessies organiseren en andere vormen van digitale interactie organiseren. De tool is gratis en laagdrempelig in gebruik. Meedoen is makkelijk: deelnemers doen mee door naar een website te gaan en daar een gegenereerde code in te voeren. Je moet als organisator van de quiz een account aanmaken.

Kahoot is een laagdrempelige tool waarmee je online quizen kunt organiseren. Zo kun je op een leuke en eenvoudige manier vragen stellen of bijvoorbeeld peilen welke voorkennis er is. Deelnemers gaan naar Kahoot en vullen daar de bijbehorende code in en kunnen zo meedoen. Je moet als organisator van de quiz een account aanmaken.

Voorbereiding

Voor **Webex** krijgen de deelnemers een link en wachtwoord en kunnen zonder app meedoen. Installatie of account niet nodig.

Voor **Synthetron** moeten de deelnemers een link in de mail krijgen waarmee ze in het venster van de dialoog komen.

Voor **Mentimeter** en **Kahoot** krijgen de deelnemers een code waarmee ze op de site van Mentimeter of Kahoot kunnen deelnemen aan de sessie. De sessie moet hier wel eerst voorbereid worden.

Meer weten?

Lees [meer](#) op intranet van de gemeente Groningen over Teams.

Lees [meer](#) op over externe inhuur live stream.

Lees [meer](#) op de website van Synthetron, of bekijk dit [filmpje](#) over Synthetron.

Lees [meer](#) op de website van Mentimeter, of bekijk dit [filmpje](#) over Mentimeter.

Lees [meer](#) op de website van Kahoot.

DIGITALE INLOOP

Omschrijving

Naast fysieke ontmoetingen is het ook mogelijk om online het gesprek te voeren en te beslissen. Via De Stem van Groningen heb je de mogelijkheid om verschillende soorten van online participatie te organiseren: het is een plek voor discussie en dialoog, het peilen van meningen en het uitwisselen van argumenten, het opstellen van een burgerbegroting en het samen uitwerken van plannen.

De Stem van Groningen is geschikt als het niet nodig is om op een specifiek moment 'live online' samen te komen, maar je wel ideeën wilt delen, meningen horen of op andere manieren samenwerken. De Stem van Groningen is openbaar en iedereen kan zijn inbreng leveren en op elkaar reageren op een moment dat hem of haar past. Bang voor gescheld zoals op andere sociale-media platforms? Geen zorgen! In praktijk valt dat reuze mee, door het ontwerp van de software en de context die het platform biedt. Loopt het echt uit de hand, dan kan elke gebruiker een reactie markeren. In dat geval krijgt de moderator van de Stem van Groningen een seintje dat er een reactie mogelijk aangepast of verwijderd moet worden.

Wanneer geschikt?

- Als deelnemers op willen reageren op een moment dat hen past;
- Wanneer er niet veel tijdsdruk op zit;
- Je graag wilt dat deelnemers op elkaar kunnen reageren;
- Als het proces openbaar is (deelnemers kunnen wel onder een pseudoniem reageren);
- Als het geen bezwaar vormt dat gebruikers een account aan moeten maken.

Welke tools en functionaliteiten?

Het platform De Stem van Groningen biedt verschillende mogelijkheden.

Discussie en dialoog. Op **De Stem van Groningen** kun je online gesprekken en discussies voeren. Je kunt zelf vragen stellen of zaken agenderen, gebruikers kunnen dit ook. Door een systeem van omhoog- en omlaag stemmen wordt duidelijk welke meningen breed gedragen worden en welke niet.

Ideeën delen, voorstellen doen. Je kunt voorstellen en ideeën delen, waar door gebruikers op gestemd kan worden met een 'like'. Ook gebruikers zelf kunnen ideeën delen en op elkaars ideeën reageren. Dit is geschikt als je wilt peilen of ergens animo voor is, of als je een idee samen wilt verbeteren. Binnen een participatieproces kun je ook al bestaande ideeën delen en inwoners vragen daar op te reageren.

Peilingen. Je kunt peilingen en stemmingen organiseren via **de Stem van Groningen**. Deze zijn openbaar: de vragen en resultaten staan op de website. Je kunt vragen stellen, maar bijvoorbeeld ook verschillende ontwerpen of opties voorleggen. Bijvoorbeeld als het gaat om herinrichting van een straat of gebouw, waarvan je wilt weten welke opties het populairst zijn.

Beleidsstukken en inspraak. Met **de Stem van Groningen** is het mogelijk om teksten integraal online te zetten. De stukken kunnen becommentarieerd worden door gebruikers, waarbij gebruikers ook op elkaar kunnen reageren. Zo wordt zichtbaar over welke delen de meeste vragen of opmerkingen komen. Stukken tekst waar veel op gereageerd wordt, krijgen een speciale markering zodat zowel jij als gebruikers snel zien waar de meeste vragen of opmerkingen over zijn. Gebruikers kunnen de tekst zelf niet wijzigen. Wel kan er een aangepaste versie worden geplaatst, zodat samen wordt toegewerkt naar een definitieve versie. Deze optie lijkt op Google Docs.

Vorbereiding

Mail naar destemvan@groningen.nl. Je krijgt dan advies over het ontwerp van je proces en hulp bij de organisatie ervan.

Deelnemers moeten een account aan maken om te kunnen reageren op de stem van Groningen. De website zelf en de reacties zijn openbaar. Deelnemers kunnen desgewenst onder een pseudoniem reageren: ze kiezen een eigen gebruikersnaam.

Meer weten?

Lees [meer](#) op de website van **De Stem van Groningen**.

ONLINE ATELIER

DEELNEMERS max 20
●●○○○○○○○○○○○○○○○○

MOEILIKHEIDSGRAAD

MATE VAN INTERACTIE

elkaar raadplegen en adviseren

samen doen en maken

INFORMATIE NODIG

belangen delen
argumenten verzamelen
perspectieven verzamelen

ONLINE TOOLS

De Stem van Groningen

Trello
Kahoot
Quandr
Mentimeter

Webex
Teams

Webex
Teams

Webex
Teams

Webex
Teams

straat
buurt
wijk
gemeente
regio

SCHAAL

MOMENT IN HET PROCES

plan en proces bepalen

keuzes maken

realiseren

Wanneer geschikt?

- Als het doel van de communicatie meedenken en co-produceren is;
- Voor het 'ophalen en verrijken' van informatie bij collega's, vakgenoten, stakeholders, bijvoorbeeld om de programmering van een gebied samen te bepalen.
- Het is handig is om tussen het gebruik van de verschillende werkvormen pauzes in te lassen.
- Afhankelijk van keuze voor een tool hebben deelnemers twee apparaten nodig, naast een PC of tablet ook een smartphone.

Welke tools en functionaliteiten?

Verschillende vormen van videobellen:

Webex: zie boven

Teams: zie boven

Verschillende vormen van digitale interactie:

Online brainstormen

Dit lijkt het meest op bewonersavonden die georganiseerd worden voor bijvoorbeeld de wijkvernieuwing. Er zijn verschillende tools die het mogelijk maken ook online te brainstormen, ideeën te delen en plannen te maken.

Quandr is een intuïtieve tool waarmee deelnemers op een heel visuele manier met elkaar van gedachten kunnen wisselen. Tijdens een groepsdiscussie komt op een groot centraal scherm een serie van vraagstukken voorbij. Van de deelnemers wordt gevraagd hierop via telefoon te reageren. De reacties worden live op het scherm geprojecteerd waardoor een overzicht ontstaat van de verschillende invalshoeken en standpunten die deelnemers hebben over een onderwerp. Vervolgens vindt op basis van deze beelden een discussie plaats. Aan deelnemers wordt gevraagd hun standpunt te onderbouwen. Het is een gebruiksvriendelijke, intuïtieve tool.

Trello is een online tool voor projectmanagement: van een to-do-lijst tot een zakelijk scrumbord. Taken kun je labelen en daarmee toewijzen aan iemand uit je (project) team. Ook kun je kort cyclisch (scrum, agile) samenwerken op een scrumbord met opmerkingen, checklists, foto's, bijlagen, tekst, deadlines en kleurtjes.

Stem van Groningen kun je ter aanvulling gebruiken op de (online) live ontmoetingen. Je kunt bijvoorbeeld eerst via het platform de Stem van Groningen meningen ophalen en een discussie hebben en deze dan verdiepen tijdens een (online) live gesprek. Of vice versa: je werkt met een groep inwoners aan een aantal ideeën en zet de

definitieve plannen op de Stem van Groningen om daar uiteindelijk te stemmen of te reageren. Zo wissel je (online) live ontmoetingen af met een online gesprek. Het combineren van niet-live-online, live-online en offline biedt het beste van alle werelden. [Zie boven](#) voor meer informatie.

[Mentimeter zie boven](#)

[Kahoot zie boven](#)

Vorbereiding

Voor **Webex** krijgen de deelnemers een link en wachtwoord en kunnen zonder app meedoen. Installatie of account niet nodig.

Voor **Synthetron** moeten de deelnemers een link in de mail krijgen waarmee ze in het venster van de dialoog komen.

Voor **Mentimeter** en **Kahoot** krijgen de deelnemers een code waarmee ze op de site van Mentimeter of Kahoot kunnen deelnemen aan de sessie. De sessie moet hier wel eerst voorbereid worden.

Voor de **Stem van Groningen** mail je naar destemvan@ groningen.nl. Je krijgt dan advies over het ontwerp van je proces en hulp bij de organisatie ervan. Deelnemers moeten een account aan maken om te kunnen reageren op het platform **Stem van Groningen**. De website zelf en de reacties zijn openbaar. Deelnemers kunnen desgewenst onder een pseudoniem reageren: ze kiezen een eigen gebruikersnaam.

Voor **Trello** moet een bord aangemaakt worden door de gespreks-/projectleider en kunnen anderen uitgenodigd worden via de email. Je moet er zeker van zijn dat je op het bord alleen openbare informatie plaatst.

Voor **Quandr** moet een sessie worden aangemaakt. Deelnemers kunnen dan via een code meedoen aan de sessie.

Meer weten?

Lees [meer](#) op de website van Webex

Lees [meer](#) op intranet van de gemeente Groningen over Teams.

Lees [meer](#) op de website van Quandr.

Lees [meer](#) op de website van Trello of bekijk dit [filmpje](#) over Trello.

Lees [meer](#) op de website van Synthetron.

Lees [meer](#) op de website van Mentimeter

Lees [meer](#) op de website van Kahoot.

Omschrijving

Deelnemers krijgen met een link toegang tot een online werkplaats (atelier). Presentaties en toelichtingen van een gespreksleider/inhoudskundige worden afgewisseld met een interactief deel, waarin de deelnemers zelf input kunnen leveren. Dit kunnen reacties, vragen en stellingen zijn, discussies, brainstorms of groeps gesprekken. Meerdere werkvormen zijn mogelijk. Deelnemers zijn tegelijk online.

LIVE WEBINAR MET PANELGROEP

DEELNEMERS onbeperkt

SCHAAL

straat
buurt
wijk
gemeente
regio

MOEILIKHEIDSGRAAD

gemiddeld

MATE VAN INTERACTIE

samen beslissen

INFORMATIE NODIG

argumenten verzamelen

perspectieven verzamelen

ONLINE TOOLS

Webex

Teams

Microsoft Forms

MOMENT IN HET PROCES

keuzes
maken

leren &
evalueren

Omschrijving

Leden van een commissie, stuurgroep of bestuur ontvangen een uitnodigingslink om deel te nemen aan een digitale vergadering. De voorzitter behandelt de agendapunten en - wanneer toegestaan/hiervoor uitgenodigd - reageren deelnemers hierop. Presentaties en toelichtingen met daarop reacties en vragen van deelnemers zijn mogelijk. Ook stemrondes kunnen worden gedaan. Interactie met meekijkend publiek kan via een chatfunctie en Q&A.

Wanneer geschikt?

- Als het doel van de communicatie meedenken en coproduceren is;
- Voor het 'ophalen en verrijken' van informatie bij collega's, vakgenoten, stakeholders, bijvoorbeeld om de programmering van een gebied samen te bepalen.
- Het is handig is om tussen het gebruik van de verschillende werkvormen pauzes in te lassen.
- Afhankelijk van keuze voor een tool hebben deelnemers twee apparaten nodig, naast een PC of tablet ook een smartphone.

Welke tools en functionaliteiten?

Verschillende vormen van videobellen:

Webex: zie boven

Teams: zie boven

Verschillende vormen van digitale interactie:

Online brainstormen

Dit lijkt het meest op bewonersavonden die georganiseerd worden voor bijvoorbeeld de wijkvernieuwing. Er zijn verschillende tools die het mogelijk maken ook online te brainstormen, ideeën te delen en plannen te maken.

Quandr is een intuïtieve tool waarmee deelnemers op een heel visuele manier met elkaar van gedachten kunnen wisselen. Tijdens een groepsdiscussie komt op een groot centraal scherm een serie van vraagstukken voorbij. Van de deelnemers wordt gevraagd hierop via telefoon te reageren. De reacties worden live op het scherm geprojecteerd waardoor een overzicht ontstaat van de verschillende invalshoeken en standpunten die deelnemers hebben over een onderwerp. Vervolgens vindt op basis van deze beelden een discussie plaats. Aan deelnemers wordt gevraagd hun standpunt te onderbouwen. Het is een gebruiksvriendelijke, intuïtieve tool.

Trello is een online tool voor projectmanagement: van een to-do-lijst tot een zakelijk scrumbord. Taken kun je labelen en daarmee toewijzen aan iemand uit je (project) team. Ook kun je kort cyclisch (scrum, agile) samenwerken op een scrumbord met opmerkingen, checklists, foto's, bijlagen, tekst, deadlines en kleurtjes.

De Stem van Groningen kun je ter aanvulling gebruiken op de (online) live ontmoetingen. Je kunt bijvoorbeeld eerst via het platform de **Stem van Groningen** meningen ophalen en een discussie hebben en deze dan verdiepen

tijdens een (online) live gesprek. Of vice versa: je werkt met een groep inwoners aan een aantal ideeën en zet de definitieve plannen op de Stem van Groningen om daar uiteindelijk te stemmen of te reageren. Zo wissel je (online) live ontmoetingen af met een online gesprek. Het combineren van niet-live-online, live-online en offline biedt het beste van alle werelden. [Zie boven](#) voor meer informatie.

[Mentimeter zie boven](#)

[Kahoot zie boven](#)

Vorbereiding

Voor **Webex** krijgen de deelnemers een link en wachtwoord en kunnen zonder app meedoen. Installatie of account niet nodig.

Voor **Synthetron** moeten de deelnemers een link in de mail krijgen waarmee ze in het venster van de dialoog komen.

Voor **Mentimeter** en **Kahoot** krijgen de deelnemers een code waarmee ze op de site van Mentimeter of Kahoot kunnen deelnemen aan de sessie. De sessie moet hier wel eerst voorbereid worden.

Voor de **Stem van Groningen** mail je naar destemvan@groningen.nl. Je krijgt dan advies over het ontwerp van je proces en hulp bij de organisatie ervan. Deelnemers moeten een account aan maken om te kunnen reageren op het platform Stem van Groningen. De website zelf en de reacties zijn openbaar. Deelnemers kunnen desgewenst onder een pseudoniem reageren: ze kiezen een eigen gebruikersnaam.

Voor **Trello** moet een bord aangemaakt worden door de gespreks-/projectleider en kunnen anderen uitgenodigd worden via de email. Je moet er zeker van zijn dat je op het bord alleen openbare informatie plaatst.

Voor **Quandr** moet een sessie worden aangemaakt. Deelnemers kunnen dan via een code meedoen aan de sessie.

Meer weten?

Lees [meer](#) op de website van Webex

Lees [meer](#) op intranet van de gemeente Groningen over Teams.

Lees [meer](#) op de website van Quandr.

Lees [meer](#) op de website van Trello.

Lees [meer](#) op de website van Synthetron.

Lees [meer](#) op de website van Mentimeter

Lees [meer](#) op de website van Kahoot.

VIDEOGESPREK

DEELNEMERS max 20
●●○○○○○○○○○○○○○○○○

MOEILIKHEIDSGRAAD

makkelijk

MATE VAN INTERACTIE

elkaar informeren

INFORMATIE NODIG

gebruikerservaringen ophalen
argumenten verzamelen
perspectieven verzamelen

ONLINE TOOLS

Webex
Teams

straat
buurt
wijk
gemeente
regio

SCHAAL

MOMENT IN HET PROCES

leren &
evalueren

Omschrijving

Degene(n) met wie je in gesprek wilt gaan, nodig je uit voor een videogesprek. Dat is persoonlijker dan een (groeps) gesprek via de telefoon, en de non-verbale reactie van de gesprekspartner(s) is zichtbaar. Ook kun je de deelnemer(s) iets laten zien/ presenteren om dit daarna te bespreken. Handig is om van tevoren de informatie die je wilt bespreken alvast toe te sturen aan de deelnemers. Ook is het goed om een strakke voorzitter te hebben.

Wanneer geschikt?

- Bij interviews en mondelinge enquêtes waarbij je meer de diepte in wilt gaan
- Voor gesprekken met bewoners/samenwerkingspartners/collega's/teamleden over een bepaald onderwerp of project

Welke tools en functionaliteiten?

Verschillende vormen van videobellen:

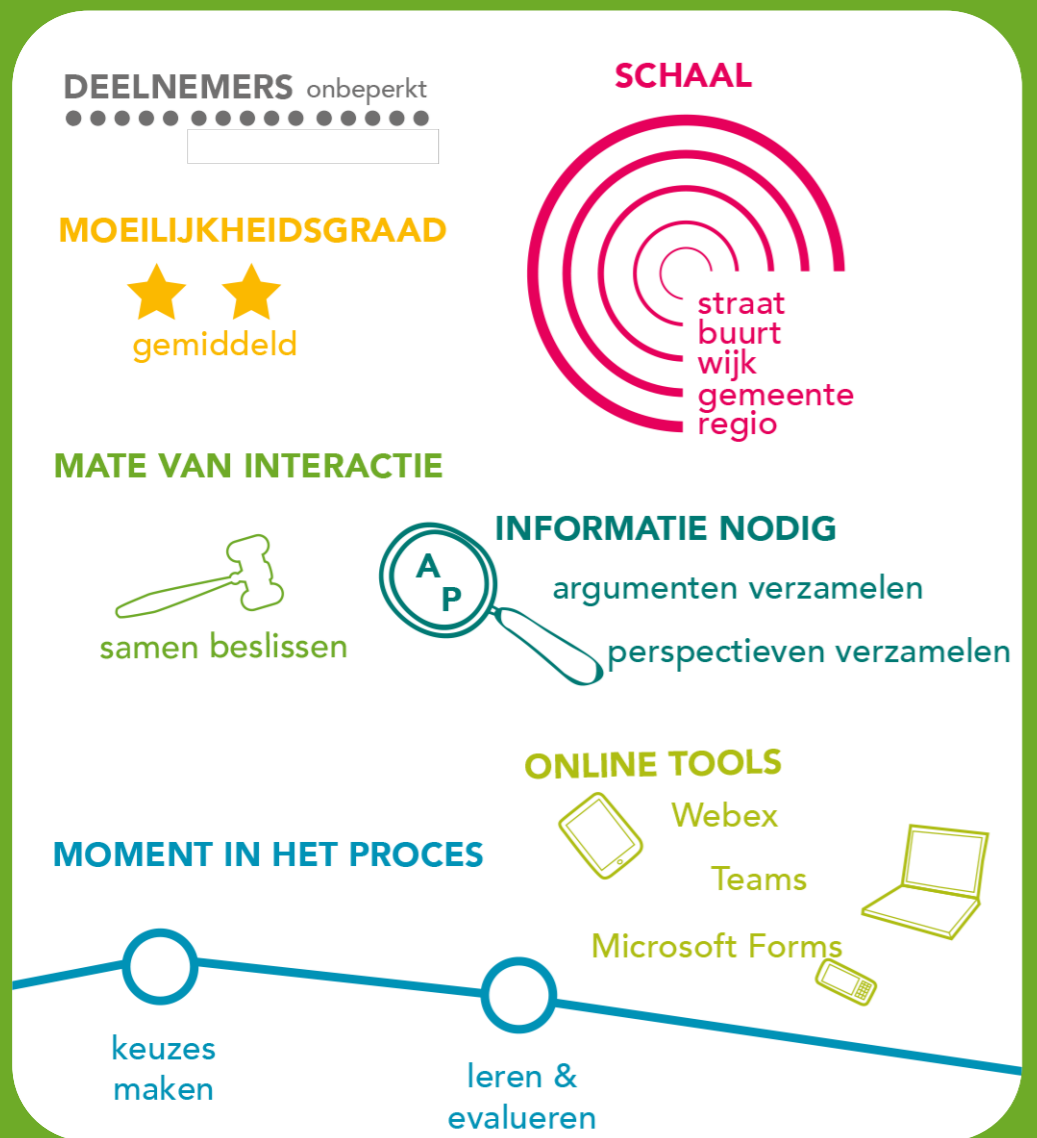
Webex: zie boven

Teams: zie boven

Meer weten?

Lees **meer** op de website van Webex
Lees **meer** op intranet van de gemeente Groningen over Teams.

STEMMEN / PEILEN

Omschrijving

Wil je graag peilen? Dan is de Stem van Groningen een goede optie. Gaat het om een kleine(re) groep mensen of is openbaar geen optie voor je? Dan kun je een enquête maken met Microsoft Forms.

Wanneer geschikt?

- Om te peilen hoe anderen erover denken;
- Om te vragen naar de argumenten over een onderwerp;
- Om te stemmen over een onderwerp;
- Voor gesprekken met bewoners/samenwerkingspartners/collega's/teamleden over een bepaald onderwerp of project

Welke tools en functionaliteiten?

De Stem van Groningen biedt verschillende mogelijkheden.

Ideeën delen, voorstellen doen. Je kunt voorstellen en ideeën delen, waar gebruikers op kunnen stemmen met een 'like'. Ook gebruikers zelf kunnen ideeën delen en op elkaars ideeën reageren. Dit is geschikt als je wilt peilen of ergens animo voor is en als je een idee samen wilt verbeteren.

Peilingen. Het is ook mogelijk om peilingen en stemmingen te organiseren via de **Stem van Groningen**. Deze zijn openbaar: de vragen en resultaten staan op de website.

Met **Microsoft Forms** kun je eenvoudig zelf **enquêtes maken en rondsturen**. Je kunt dan een link delen met mensen die de enquête vervolgens kunnen invullen. Je krijgt zelf de resultaten te zien. Google heeft hier ook een applicatie voor maar deze wordt afgeraden i.v.m. data & privacy.

Meer weten?

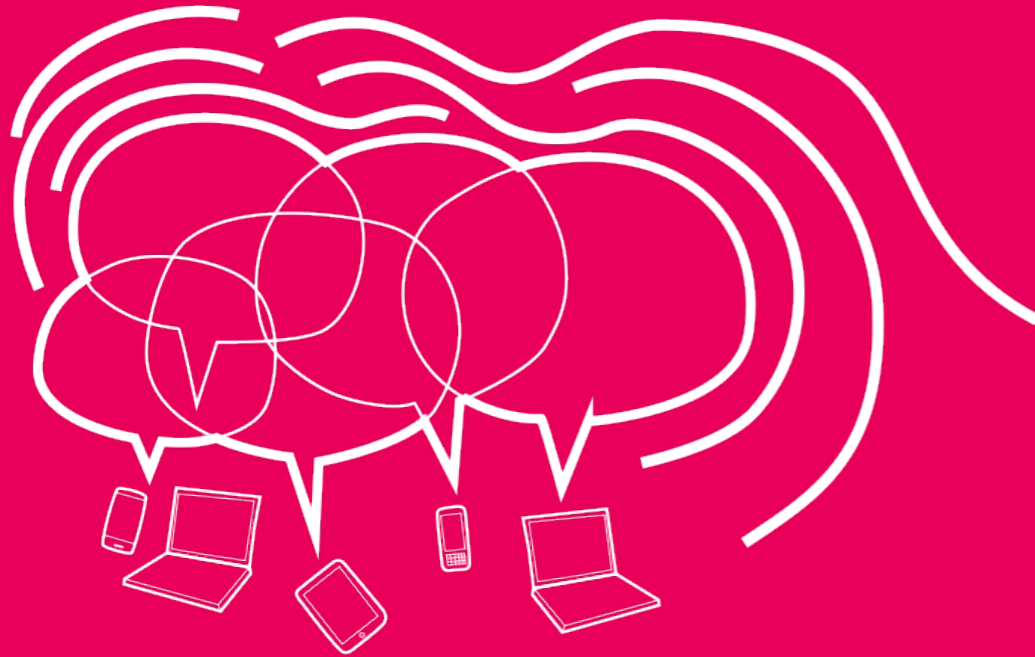
Lees [meer](#) op de website van De Stem van Groningen. Lees [meer](#) over het maken van een enquête met Microsoft Forms.

TIPS VOOR DE DEELNEMERS

Je gaat live online. Wat vraagt dit van de deelnemers?

Stuur deze tips mee met je uitnodiging (en houd je er zelf ook aan).

- Zit op een opgeruimde, rustige plek.
- Zorg voor goed licht.
- Plaats de cameralens op ooghoogte.
- Maak het persoonlijk door dicht op de lens te zitten.
- Rijk in de cameralens en maak zo oogcontact.
- Wees ook non-verbaal op een levendige manier aanwezig.
- Gebruik je stem: varieer in spreesnelheid, volume en toonhoogte.
- Zorg voor goede audio (zet je microfoon uit als je niet spreekt).
- Houd je bijdrage lekker kort: kom snel to-the-point.
- Oefen een vergadering en raak vertrouwd met de techniek.

TIPS VÓÓR EEN WORKSHOP

Gebruik een koptelefoon

Iedereen met eigen laptop

Zorg voor een stille ruimte

Zorg voor betrouwbare internetverbinding

Doe je camera aan

ONLINE ETIQUETTE

Zet je geluid uit

Gebruik spatiebalk voor geluid aan

Ik wil wat zeggen

Ja / Eens

Nee / Oneens

MAKERS

Dit document werd ontwikkeld door de Gemeente Groningen.
Deze tekst is een aanvulling op het [Groninger participatiewerkboek](#).

Het document baseerden we deels op 'Let's Go Digital', de brochure die Bureau Buhrs ontwikkelde.
Wij danken hen zeer hartelijk voor de inspiratie en het mogen gebruiken!
Op de website Lokale Democratie is het [Handboek voor lokale politiek in een virtuele omgeving](#) te downloaden.
Een aantal van de hier genoemde tips zijn daaraan ontleend.

Dit is de eerste versie van 'Eerst Hulp bij Online Participatie', [hier](#) verschijnt regelmatig een update van deze brochure. Wil je meer weten of hulp? Mail naar virtueel@groningen.nl.

Vorm: Studio MARCHA!

